

Mírové poselství krále Jiřího z Poděbrad

Smlouva o nastolení míru v celém křesťanství

Ve jménu Pána našeho Ježíše Krista. My ...[A B C] známo činíme všem i každému zvláště na věčnou paměť: Když pročítáme spisy starých dějepisců, zjišťujeme, že křesťanství bylo kdysi ve velkém rozkvětu a lidmi i majetkem požehnané, tak do délky a šířky rozlehlé, že v jeho lůně bylo zahrnuto sto sedmnáct přebohatých království, že ze sebe vydalo tolik lidí, že na velmi dlouhý čas si podmanilo velkou část pohanstva spolu s hrobem Páně; a nebylo tenkrát na celém světě národa, který by se odvážil znepokojovati vládu křesťanů. Avšak všichni víme, jak je dnes rozervané, zničené, ubohé a všeho bývalého lesku a nádhery zbavené. Vždyť v samém křesťanství došlo před krátkou dobou k takové změně, že kdyby kdo ze starých králů, knížat či velmožů vstal z mrtvých a navštívil křesťanské země, nepoznal by ani svou zemi vlastní. Proradný totiž Mohamed, který téměř celý svět byl mocný svatostí křesťanského náboženství, svedl z cesty nejprve nepatrný národ Arabů; když se pak opomnělo čeliti jeho prvním pokusům, získal si postupně rozsáhlé kraje Afriky, jakož i Asie a podnítil je k nejhanebnější zradě. A potom přenečistil Řekové a potom přečetné křesťanské země a království, odvěkli téměř nespočetné množství duší z křesťanských končin, všechno pobrali jako kořist, přemnohé kláštery a velké chrámy boží vydali zkáze; a i nespočetné jiné krutosti provedli a spáchali.

Ó zlatá země! Ó křesťanství, ozdobo zemi, jak tak zmizela všechna tvá sláva, jak jsi tak pozbylo nejskvělejšího lesku! Kde je onen zápal tvých lidí! Kde úcta, kterou ti prokazovaly všechny národy, kde královská vznešenost, kde sláva? Co ti byla platná tak četná vítězství, když jsi tak záhy mělo býti vedeno v triumfálním průvodu? Co je platné, že jsi odolalo síle pohanských vůdců, když nyní nejsi schopno odraziti útoky sousedů? Ó, běda osude! Běda království, jak rychle upadají vlády! Není ovšem snadné nahlédnutí, jaká je příčina takové změny a zkázy, poněvadž skryty jsou záměry boží. Pole jsou stále tak úrodná jako bývala kdysi, stejně plodná jsou stáda, vinice jsou výnosné, zisky plynou z rýžovišť zlata i stříbrných dolů, lidé jsou rozumní, příčinliví, udatní, mnohých věcí znalých, vzdělanost je v rozkvětu jako dosud nikdy. Co je to tedy, co křesťanství tak ponižilo, že z výše přečetných sto sedmnácti království jich zůstalo v lůně křesťanstva jen šestnáct? Jsou to snad četné hříchy, které chce Bůh ztrestati, tak jak čteme ve Starém zákoně, že se leckdy stalo? Zdá se nám proto, že je třeba pečlivě uvážiti, aby bylo napraveno, je-li co pochybené, a aby byla zbožnými skutky velebnosti boží obměkčena, ježto je zřejmě rozhněvána nějakou nepravostí. Protože však víme, že Bůh spravedlivě a milosrdně jedná s těmi, jichž nepravosti na tomto světě trestá, a že sám pokládá lidstvo za syny, a miluje je, napravuje a kárá a mnohými protivenskými k dílu ctnosti přivádí, proto obračejíce svou víru k Pánu, o jehož věc nám jde, máme za to, že nemůžeme vykonati nic zbožnějšího v naší bezúhonnosti, nic přiměřenějšího naší poctivosti a nic slavnějšího k naší chvále, než přičiniti se, aby mezi křesťany nastolen byl opravdový, spravedlivý a trvalý mír, jednota a láska, a aby víra Kristova byla bráněna proti litému Turku. K tomu totiž jsou nám svěřena království a knížecí, aby vši nám možnou starostlivostí a péčí slaven byl mír, postavení křesťanstva udržováno, války proti nevěřícím šťastně vybojovány a hranice křesťanstva chráněny a rozšiřovány, a o tyto věci musí všichni lidé, všechny národy a všichni králové a knížata s myslí radostnou a ochotnou usilovat. Protože, říkáme-li si křesťané, musíme se starati o to, aby křesťanské náboženství bylo chráněno; a nechceme-li býti proti Kristu, jsme povinni za jeho víru bojovati a s ním státi. Vždyť Duch svatý zatracuje ty, kteří spolu s ním nebojují, kteří se nepříteli nezprotiví, kteří se nepostaví jako zeď před dům Izraele. A nikoho nesmí odvésti od služby Bohu a sladkosti vlasti, ani přenádherné paláce ani přemíra bohatství. A je přece nutno sloužiti tomu, který se pro nás nezalekl podstoupiti smrt na kříži, který dá jako odměnu každému věřícímu nebeskou vlast, kdež je pravá vlast, nesmírné přebytky, bohatství nesrovnatelné a život věčný. A proto tedy, ač žalostný je osud Řeků v této době a ač je třeba hlasitě oplakávati pohromu Konstantinopole a

ostatních zemí, nám, dychtíme-li po slávě, bylo si přátí této příležitosti, jež nám umožní uchovati si tu čest, nazývati se ochránci a uchovateli jména křesťanů. A proto, toužíce po tom, aby takové války, loupeže, vraždy, jež, jak ó běda – s bolestí uvádíme zachvátily samo křesťanství ze všech stran, jež pustoší pole, ničí města, drásají země a jež nesčetnými strastmi hubí království a knížectví, přestaly a úplně byly vykořeny a chvályhodnou jednotou do potřebného stavu vzájemné lásky a vzájemného bratrství byly uvedeny, rozhodli jsme se – na základě naší spolehlivé znalosti, po předchozím zralém uvážení, vyzývavše k tomu milost Duch svatého a po poradě a se souhlasem našich prelátů, knížat, velmožů, šlechticů a doktorů božího míru, bratrstva a svornosti, jenž pro úctu k Bohu a pro zachování víry neotřesitelně trval a jenž by pro nás, dědice a budoucí naše nástupce po věčné časy trval ve formě, jak dále následuje.

(1)

Především tedy na čest víry katolické a slovem královským a knížecím prohlašujeme a slibujeme, že si od této hodiny a dne nadále budeme vzájemně prokazovati a zachovávatí čisté, pravé a upřímné bratrství, že pro žádné neshody, pro žádné stížnosti a nebo pře vzájemně nesáhneme po zbraních, aniž komu naším jménem po nich sáhnout dovolíme, ale spíše budeme podporovati podle obsahu a smyslu níže psaných ustanovení jeden druhého proti každému žijícímu člověku, který by nás anebo někoho z nás se pokoušel holým skutkem a bez řádného rozhodnutí nepřátelsky napadnouti.

(2)

Za druhé, že žádný z nás neposkytne pomoc nebo radu, ani se nespolečí proti osobě druhého a že nebudeme sami, aniž přes druhého nebo jiné, nějak strojiti nebezpečí či smrt jeho osobě, aniž se spolčovati s těmi, kteří bezprávné úklady strojiti by chtěli, ale že budeme podle možnosti pečovati o zachování jeho zdravá, života a cti.

(3)

Za třetí slibujeme způsobem výše uvedeným, že jestliže někdo nebo někteří z poddaných kohokoliv z nás spáchá nebo spáchají nějaká zpustošení, plenění, loupeže, požáry či jiné druhy zločinů v královstvích, knížectvích nebo v zemi druhého z nás, stanovíme, že se tím řečený mír a jednota neruší a nerozbíjí, ale že ti zločinci budou pohnáni k zadostiučinění, ne-li po dobrém, tedy soudně od toho, v obvodu jehož pravomoci mají bydliště či na jehož území budou odhaleni jako přestupníci; takže se z jejich majetku nahradí jimi způsobené škody a oni sami budou podle povahy zločinu i jinak patřičně potrestáni; ony zločince potom, kteří by se soudně protivili, budou jejich páni jak podle bydliště, tak i podle místa spáchaného činu zavázáni a povinni pronásledovat a hubiti, aniž by jeden čekal na druhého. Jestliže někdo z nás, v jehož obvodu má pachatel bydliště nebo na jeho území bude zločin spáchán a pachatel zadržen, zanedbá a opomene výše uvedené zásady, tehdy, ježto podle práva jej i pachatele má stihnout stejný trest, ten, kdo utrpěl bezpráví nebo škodu, může toho z nás před níže psaný parlamentem nebo konsistoriem soudně stíhati a zažalovati.

(4)

Za čtvrté stanovíme, že by snad někdo nebo někteří, mimo tuto dohodu, lásku a bratrství naše stojící, aniž by jim bylo námi ublíženo a aniž by byli vyprovokováni, proto komukoliv z nás začali válku nebo ji začali zamýšlet (čehož je netřeba se báti, bude-li trvat toto přátelství a láska), vyslalo ihned naše níže uvedené shromáždění ve jménu všech účastníků této smlouvy a na společné náklady, byť i to napadený druh žádal, se slavnostní vyslance k urovnání sporů a obnovení míru na místo stranám vhodné a tam, za přítomnosti sporných stran nebo jejich vyslanců, vybavených plnou mocí, se pilně a usilovně snažilo přimět sporné strany ke svornosti s míru cestou přátelství, je-li to možné, nebo je pohnutí, aby si zvolily rozhodčí či se domáhaly práva před příslušným soudcem nebo parlamentem či konsistoriem, způsobem, jak níže uvedeno. A jestliže by pro toho a nebo z viny toho, kdo válku začal, nemohl být sjednán mír a jednota některým z výše uvedených způsobů, tehdy my všichni ostatní jednomyslným a svorným rozhodnutím pomůžeme napadenému nebo bránícímu se druhu našemu v jeho obraně z desátků našich království a z příjmů, zisků a výnosů našich poddaných, jež průměrně ročně po jednotlivá léta vydávají na třídní potřeby svého domu a domácnosti, a to ve výši a tak dlouho, jak by rozhodlo a stanovilo toto naše shromáždění anebo jeho většina, že je přiměřené a vhodné k tomu, aby náš napadený druh dosáhl míru.

(5)

Aby byly lépe potlačeny rozbroje války, když již pomyšlení na ni působí těm, kdo je podstupují, bolesti a aby se upevnil mír i mezi ostatními Kristu věrnými, kteří neberou účast na naší smlouvě, stanovíme a nařizujeme, aby v případě, že by snad vznikly neshody nebo válka mezi druhými, do našeho bratrství nezahrnutými křesťanskými knížaty a magnáty, vyslalo tedy naše níže podepsané shromáždění našim jménem a na naše společné náklady vyslance, aby podle možností a přátelsky nebo cestou práva, jak výše uvedeno, nastolili mezi spornými stranami svornost; kdyby obě strany nebo jedna z nich nechtěly nebo nechtěla tímto způsobem se dohodnouti a od bojů a válek ustoupiti, tehdy ať ten, kdo válku začal anebo kdo od války upustiti nechce, je přiveden k pořádku způsobu a formami v předchozím článku uvedenými.

(6)

Dále stanovíme, že ti, kteří se odváží jakýmkoliv způsobem rušiti nynější náš mír, nesmějí ani nemohou býti přijímáni, najímáni, ochraňováni, podporováni anebo nějakou přízní pod jakoukoliv hledanou záminkou obdařeni v žádném z našich království, knížectví, panství, území a obvodů, hradů, měst, obcí nebo tvrzí; ale bez ohledu na nějaký ochranný list budou zatýkáni, chytáni a trestáni jako rušitelé obecného míru podle povahy zločinu nebo provinění, jakoby toho jeden zasluhoval.

{ 7)

Kromě toho stanovíme a ukládáme tímto úředníkům a poddaným našim, všem i každému zvláště, aby nikdy – společně nebo jednotlivě – nepřijímali žádného člověka do své ochrany a záštity a aby mu na žádný způsob neposkytovali a nedávali všeobecný či zvláštní ochranný list, aniž by předem zvláště a výslovně vyhradili, že ochranný list či záruka nebudou toho, komu jsou vystavovány, chrániti a brániti před sankcemi našeho nynějšího míru, aby v případě, že bude nařčen, podezřelý nebo obžalovaný z rušení míru, mohlo proti němu bez překážek býti zastupováno, jak výše uvedeno, i cestou spravedlnosti.

(8)

Kdo se však vědomě spojí s narušitelem nynějšího míru a jemu pod jakoukoliv hledanou záminku poskytne radu, pomoc či přízeň či jej přijme nebo jeho samého ochraňovati či brániti či jemu ochranný list proti naší nynější jednotě dáti se opováží, nechť je sám trestán stejným trestem jako pachatel.

(9)

Protože však péče o mír není myslitelná bez spravedlnosti a spravedlnost bez ní, protože ze spravedlivosti se mír rodí a je zachováván, a protože my a poddaní naší nemůžeme bez spravedlnosti v míru setrvávat, proto spojujeme spravedlnost a věci míru: poněvadž však řád, jenž byl sepsán o soudních věcech, doznal v následujících dobách mnohých změn a dospělo se až k tomu, že znenáhla pozbyl vůbec významu a praxe mu výkladem dala úplně jinou podobu, proto považujeme řád soudů za úplně zmatený a domníváme se, že je třeba podle novodobých obyčejů, zvyklostí a poměrů různých zemí, království a knížectví našich zavésti nová práva, z lůna přírody čerpána a na nové zlořády nové léky objeviti, jimiž by ctnostní lidé byli odměňováni a přestupníci kladivy trestu neustále drceni. A abychom jednotlivé věci po pořádku vyřizovali, rozhodli jsme se především zařídit jakési obecné konsistorium, jež by ve jménu nás všech a celého našeho shromáždění v místě, kde shromáždění by právě sídlilo a z něho by se jako ze zřídla roztékaly praménky spravedlivosti na všechny strany. A tento soud bude zřízen podle toho, jak naše níže psané shromáždění anebo jeho většina usnese a rozhodne o počtu a kvalitě osob a řádů.

(10)

A aby na tomto místě byly spory ke konci přiváděny a ne do nekonečna protahovány, stanovíme, aby podle povahy rozepří soudce sám i jeho přísedící pro sporné strany řízení vedli a spravedlnost nalézali prostě a jasně bez formalit a soudného halasu, vůbec upuštěním od vytáček a zbytečných odkladů.

(11)

Usnášíme se dále, aby v případě, že nově vzniknou nějaké pře a různice mezi králi a knížaty a jinými účastníky naší smlouvy, byl jeden druhému povinen a vázán před soudem naším podle práva odpovídati a s ním spor vésti a zachovávatí přitom ustanovení, rozhodnutí a nařízení, jež naši mluvčí a zástupci anebo jejich většina v shromáždění samém, jak výše uvedeno, vydají a ustanoví.

(12)

Dále také stanovíme, že naše shromáždění má míti úplnou a neomezenou volnost náležitými listinami, vzájemně danými a převzatými, kterékoli křesťanské krále, knížata a magnáty, již zatím nejsou začleněny do této jednoty, do nynějšího našeho míru, jednoty, lásky a bratrství přijímati a jménem naším, jako bychom my sami to činili, se zavazovati, jakož i závazky vzájemného přátelství přijímati, s tím potom dodatkem, že hned potí, co takové převzetí bude provedeno, samo shromáždění nám to nám to všem oznámí, abychom s přijatými k nám byli sto a mohli jednati s bratrskou láskou, jak se sluší.

(13)

Protože potom tato jednota, porozumění a láska byly uzavřeny a ustavují se hlavně ke slávě a cti božského majestátu, svatě říše římské a víry katolické a také, aby bylo možno co nejrychleji pomoci těm Kristu věrným, kteří jsou utlačováni od knížete Turků, nejzarputilejšího nepřítele jména křesťanů – proto my, výše uvedení králové a knížata slibujeme a zapřísaháme se Pánu našemu Ježíši Kristu, jeho přeslavné matce Panně Marii a svatě říši římské, že budeme brániti a chrániti křesťanského náboženství a všechny utiskované věřící před nejšpinavějším knížetem Turků vzájemně spojenými silami a prostředky, jež budou poměrně stanoveny a vyhlášeny, k jichž zjištění a získání odvedeme a dáme, pokud to bude potřeba, všechny desátky, které jsou placeny kostelům, jakož i duchovním, spolu s řečenými příjmy, zisky a výnosy našich poddaných, jež, jak výše uvedeno, jsou po jednotlivá léta na tři dny vynakládány a neustaneme v pronásledování nepřítele, bude-li to naším shromážděním uznáno za prospěšné, pokud nebude vypuzen z území křesťanů nebo společným rozhodnutím nebude usneseno sjednati mír, jenž smí býti sjednáno jen za předpokladu, že bezpečnost sousedních křesťanů bude považována za zajištěnou.

(14)

Kromě toho, protože je potřeba obratně a pečlivě předem všeho vystříhati, aby neopatrné nestihlo nakonec neštěstí, proto se usnášíme, že společným rozhodnutím celého našeho shromáždění anebo jeho většiny má se stanoviti, kdy bude vhodné napadnouti nepřítele, jakými pozemními a námořními sbory se má vésti válka, pod kterými vojevůdci, jakých strojů nebo válečných prostředků se má užití a na kterém místě se mají shromáždit všechna pozemní vojska, jež potáhnou dále proti Turkům. Dále jakým způsobem by bylo možno zaopatřiti za odpovídající ceny potraviny a ubytování ve městech, vesnicích a jiných vhodných místech. Dále jakým způsobem by bylo postaráno o společnou minci, aby vojáci za pochodu, v leženích při návratu nebyli v nesnázích. Dále ať je společným rozhodnutím ustanoveno, podle toho jak se uzná a usoudí, že v budoucnu více prospěje křesťanskému náboženství a větší bezpečnosti věřících, komu se má co odevzdati v případě, že by se nějakým způsobem podařilo získati něco z rukou nebo moci nepřátel, tak, aby nepřítel nedbalostí nebo neschopností držitelů znovu povzbuzený, nezpůsobil věřícím nové újmy, horší předchozích.

(15)

Kromě toho stanovíme, aby každý z nás, jakmile to bude usneseno, okamžitě přistoupil k výše uvedenému vybírání peněz ve svém království, knížectví a panství a to způsobem a formou, jež budou stanoveny samým shromážděním anebo jeho většinou k tomu cíli, aby to zbožné dílo ihned prováděno a zbožným v Kristu se pomohlo.

(16)

Dále, aby bylo náležitě splněno výše i níže sepsané, všechno i jednotlivě, zavazujeme se a slibujeme svrchu řečeným způsobem, aby každý z nás měl nejbliže příští neděli Reminiscere roku čtrnáctistéhošedesátéhočtvrtého od narození Pána ve městě Basileji v Německu své vyslance, muže významné a velmi vážené, vybavené nejúplnější mocí a jeho pečeti, kteří by

tam všichni nepřetržitě zasedali po dobu bezprostředně následujícího pětiletí a jménem naším, jménem ostatních členů a jménem těch, kdož nás budou svazu přijati, vytvořili, ustavili a představovali korporaci, jednotu či rádné kolegium. A po uplynutí onoho pětiletého shromáždění basilejského budiž totiž shromáždění po další bezprostředně následující pětiletí v městě N. ve Francii a po třetí pětiletí v městě N. v Itálii konáno a pořádáno ze stejných poměrů a podmínek, jak bylo výše usneseno a ustanoveno v Basileji? Aby potom vždy po pěti letech měnilo své sídlo do doby, než by samo shromáždění nebo jeho většina stanovila a rozhodla jinak. Shromáždění nechť má jednu vlastní a zvláštní radu, jejímž předsedou (nechť je) N. jako otec a hlavy a my, křesťanští králové a knížata, buďmež údy. Ať také na řečené kolegium nad námi všemi a poddanými našimi, jakož i těmi, kdo se dobrovolně podvolí, jurisdikci nespornou i spornou spolu s čistou a smíšenou pravomocí, podle toho, jak o tom rozhodne a stanoví toto shromáždění anebo jeho většina. Posléze ať má vlastní znak, pečeť a společnou pokladnu a archiv, syndika, fiskála, úředníky a všechna ostatní práva a rádné dovolené korporaci jakkoliv příslušející a patřící.

(17)

A aby byl zemi zachována neporušená její práva, usnášíme se, aby do čela vyšších úřadů shromáždění byli v každém národě, kde samo shromáždění by sídlilo, stavěti ti, kdo z národa toho jsou zrozeni kdo znají a chápou jeho mravy a zvyky.

(18)

Konečně, aby našemu shromáždění nechyběly prostředky na vydání a náklady, jež jsou nutné a užitečné pro zachování míru, vykonávání soudnictví, vysílání vyslanců a poslů a různé strany a na opatření i jiných potřeb, slibujeme a zavazujeme se, že každý z nás bez dalšího prodlení pošle a předá do veřejného archivu výběrčím a řadě řečeného shromáždění desátý díl všech peněz, jež mají být vybrány jim anebo jeho jménem desátků, třidenních výnosů nebo zisků, jak výše uvedeno, a to v době, kterou samo shromáždění anebo jeho většina určí. A jestli tak neučiní, může a musí je syndik nebo fiskální prokurátor tohoto shromáždění ihned před jeho parlamentem anebo soudem zažalovati a soudně vymáhati peníze spolu s náhradou škody a vzniklou ztrátou, jakož i nás ostatní, zavázané slibem víře námi daným, napomenouti a vybidnouti, abychom řečené peníze, náhradu škody a vzniklou ztrátu od něho jeho poddaným vojensky vymáhali a vynucovali, aby, jak bylo uvedeno, byly vynaloženy na společné potřeby shromáždění.

(19)

Dále prohlašujeme a stanovíme, abychom v tomto shromáždění, měli a tvořili jeden hlas my, král Francie spolu s ostatními králi a kníže Galie, druhý potom my, králové a knížata Německé říše a třetí my, dóže benátský spolu s knížaty a městskými obcemi Itálie. A kdyby se k této naší jednotě, přátelství a bratrství připojil král Kastilie nebo jiní králové a knížata národa hispánského, budou oni sami docela podobně míti ve shromáždění, korporaci a kolegiu jeden hlas. Kdyby však mezi vyslanci králů a knížat jednoho a téhož národa byly o nějaké záležitosti dány a vzneseny protichůdné názory, stanoví se, aby dále platilo – jakoby od samotného národa jednomyslným souhlasem rozhodnuto a nařízeno – to, co od většiny bylo uznáno a usneseno. Byla-li by rovnost hlasů, mají míti převahu ti vyslanci, kteří ve srovnání s druhými by vynikali většími zásluhami a důstojností svých pánů, jež zastupují. A

byli-li by si rovni v zásluhách a důstojnosti, bylo ponecháno volbě ostatních národů, v této dohodě sdružených, ke které ze strany by se přiklonily.

(20)

A aby byla odstraněna jakákoliv pochybnost, je stanoveno, aby v případě, že některý z našich králů nebo knížat vyšle do řečeného shromáždění více vyslanců, měli tito všichni toliko jediný hlas, totiž hlas samého vysílajícího v jeho národní kurii řečeného shromáždění.

(21)

Dále – jež to Písmo dosvědčuje, že tomu, kdo pomůže, rozmnoží, ochrání víru Kristovu, je určeno místo v nebi, kde blažení se těší věčnosti, proto třeba doufati, že k věci tak svaté, tak zbožné a tak nutné všichni ostatní křesťané dobrovolně ruce přiloží, protože ten, kdo nyní odmítne poskytnouti pomoc proti Turkům, se prohlásí ze zřejmého ochránce bezbožnosti a nepřátel kříže Kristova. A proto usnášíme, že jednomyslně my všichni, pomocí našich slavnostních vyslanců, vším nám možným úsilím a péčí a způsoby a formami, jež určí řečené shromáždění u nejvyššího kněze zjistíme, aby jeho Svatost obrátila pozornost na to, že výše uvedené vybírání desátků je žádáno k obraně Kristu věrných a k boji proti nepřátelům kříže: aby jako otec a pastýř věřících z velkomyslnosti své dobroty povolil a pod přísnými tresty svými obecnými a autentickými slavnostními listy vykonavatelům, kteří mi budou jmenováni a k tomu nejúplnější formou ustanoveni a vysláni, přikázal, aby řečené desátky byly dávány, odváděny a vypláceny způsobem a za podmínek, jež mu budou naším jménem nabídnuty: aby rychle skoncoval všechny války a nesváry mezi církevními knížaty, kteří nejsou členy této smlouvy, a hlavně ony, které by nějakým způsobem mohly být na překážku dokončení válek proti Turkům a zachování a řečeného míru, anebo aby do každé země vyslal některého z legátů, může naprosto spořádaného života, plnou mocí k tomu opatřeného, muže, který by řád, řeč a zvyky této země znal a jím rozuměl, aby se patřičným úsilím pilí přičinil a sporné strany se přátelsky vyrovnaly. Jestli by to však učiniti nechtěly, ať z moci jemu svěřeného příkazu mezi nimi trvající nesnáze skončí a soudně rozhodne. A ať Jeho Svatost svolá ostatní knížata obce Itálie a je pod božskými sankcemi a přísnými tresty napomene a požádá, aby oni, jako nad ostatními národy bližší sousedí Turků, přestoupili k vybudování námořního loďstva spolu s ostatními křesťany a jim připívali a odváděli poměrnou výpomoc ke cti a slávě boží a ochraně věřících, aby toto dílo obrany víry dospělo tím chvályhodněji k vytouženému cíli.

(22)

Kromě toho, aby mír a toto ujednání byly neporušeně zachovány, rozhodli jsme se a slibujeme, že v případě, že někdo z nás bude povolán do nebeské vlasti, nebude žádnému nebude žádnému jeho dědici nebo nástupci ujmouti se království, knížectví nebo panství a ani nesmí k tomu býti připuštěn, dokud by dříve nepřislíbil svým otevřeným listem, opatřeným pečeti a jeho obecnou zárukou našemu shromáždění pro potřeby kohokoliv u nás daným, že on sám bude všechno jednotlivě, výše a níže sepsané, zachovávat s nezviklatelnou věrností.

(23)

A jestli naše řečené shromáždění nebo jeho většina nařídí, rozhodne a usnese ještě něco jiného, než výše uvedeno, co bude jakýmkoliv způsobem pracovati pro mír a prospívati míru

a spravedlnosti, jakož i obraně věrných křesťanů, toho v celku i jednotlivě budeme dbáti a opravdu toho šetřiti, jakož i konati to, co vyžaduje a k čemu zavazuje pouto opravdového a upřímného bratrství a co je shrnuto v našem přítomném listě po odstavcích a jejich obsahu ve všech bodech, klauzulích, člancích a větách i kapitolách.

(Z latinského originálu do českého jazyka přeložil Jaromír Kincl)

Převzato z publikací:

Všeobecné mírové organizace podle návrhu českého krále Jiřího z Poděbrad z let 1462/1464, Praha 1964

Macek, Josef: Jiří z Poděbrad, Praha 1967